

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de avocatul Brînză Victor în numele inculpatului Urechi Denis și de ultimul, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017, în cauza penală în privința lui

Urechi Denis XXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în mun. XXX, com. XXX, str. XXX, ap.X.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 29.10.2014 pînă la 19.10.2015;

Instanța de apel de la 17.11.2015 pînă la 26.01.2017;

Instanța de recurs de la 25.04.2017 pînă la 31.05.2017.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor ordinare în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2015, Urechi Denis a fost condamnat în baza art. 238 Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată în cadrul procesului penal de BC „Banca de Economii” SA împotriva lui Urechi Denis, cu privire la repararea prejudiciului material și s-a dispus că, asupra cuantumului despăgubirilor urmează să hotărască instanța civilă la cererea BC „Banca de Economii” SA.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a reținut că, Urechi Denis, în scopul obținerii unui credit în sumă de 1 700 000 euro, în calitate de administrator al SRL „Proacvacom”, cu bună știință, a prezentat la BC „Banca de Economii” SA informații false și anume: raportul de evaluare a bunului imobil nr.01-093/11 din 07.09.2011, ca fiind întocmit de agenția imobiliară SRL „Acona Imobil” în privința construcțiilor agricole, agroindustriale - depozite, cu suprafața totală de 2 322,2 m² și a terenului de pământ agricol aferent construcțiilor cu suprafața totală de 1,7791 ha, a construcțiilor cu suprafața totală de 969 m² și a terenului de pământ aferent construcțiilor cu suprafața de 0,3409 ha, amplasate în r-ul Criluleni, s. Jevreni, cu indicarea valorii de piață a acestora în mărime de 15 900 000 lei; raportul de evaluare nr.01-180/11 din 26.12.2011, ca fiind întocmit de aceeași companie de evaluare, SRL „Acona Imobil”, în privința construcțiilor și clădirilor de producere cu suprafața totală de 1706,4 m² și a terenului de pământ aferent cu suprafața totală de 0,569 ha, amplasate în mun. Chișinău, sectorul Centru, str. Scoreni nr. 15, cu indicarea valorii de piață a acestora în mărime de 46 900 000 lei. Ca rezultat, între BC „Banca de Economii” SA și SRL „Proacvacom” a fost încheiat contractul de credit nr. 06-06/1/66 din 03.10.2011. acordul adițional nr. 1 din 28.11.2011, acordul adițional nr. 2 din 16.01.2012, conform cărora, companiei „Proacvacom” SRL i-au fost acordate mijloace bănești în valoare de 1 700 000 euro.

Prin rapoartele de expertiză nr. 156 și nr. 157 din 04.07.2014, efectuate în cadrul secției expertize judiciare a direcției asigurare operativă a CNA, s-a constatat că, rapoartele de evaluare a bunurilor imobile nr.01-180/11 și nr.01-093/11 - sunt false.

3. Nefiind de acord cu sentința, inculpatul Urechi Denis, a declarat apel, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Urechi Denis să fie achitat de învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod penal, deoarece infracțiunea nu a fost comisă de către inculpat.

În motivarea cererii declarate, apelantul a invocat că, nu a comis infracțiunea de care este învinuit, iar toate faptele au fost comise de către Lambantu Ion și Drozd Iurii cu ajutorul lui Macari Ilona, toată procedura de primire a creditului a fost controlată și dirijată de Lambantu Ion și Drozd Iurii, care au beneficiat efectiv de banii acordați cu titlu de credit. Apelantul a considerat că, angajații băncii au fost implicați direct în primirea frauduloasă a creditului de către SRL „Proacvacom”, deoarece atunci când apelantul și-a dat seama că, a fost mințit de Lambantu Ion și Drozd Iurii, a încercat să achite ratele de credit, dar lucrătorii bancari refuzau să extragă bani din cont pentru stingerea creditului. Apelantul a mai invocat că, implicarea angajaților băncii se mai dovedește și prin faptul că, inițial a fost refuzată primirea creditului pentru SRL „Proacvacom”, dar la implicarea directă a lui Lambantu Ion și Drozd Iurii, creditul a fost acordat de altă filială. Toate blanchetele privind acordarea creditului au fost întocmite de Ilona Macari și apelantul consideră că, anume aceasta a prezentat rapoartele false, ea fiind și reprezentanta SRL „Nunțius”, care a acordat gajuri ca garanție. Apelantul consideră că, urmărirea penală și judecarea cauzei s-a efectuat neobiectiv și fără efectuarea tuturor acțiunilor de urmărire penală necesare, deoarece a depus cereri de audiere a martorilor Muntean Lilia, Jimbei Vasile, Sleadzi Svetlana, Gofman Mihail, Samuilă Octavian, Berlinschi Victor, Baluțel Lilia, Moraru Lilian, Gumeniuc Aliona și Cîrdei Andrei, însă procurorul i-a respins cererile. Apelantul a mai precizat că, urmărirea penală și judecarea cauzei s-a efectuat cu încălcări ale drepturilor sale la un proces echitabil. În opinia sa, toate probele pe care le invocă procurorul și instanța de judecată, nu demonstrează vinovăția sa. Procurorii nu au stabilit care a fost valoarea reală a bunurilor gajate băncii, au ascuns că, rapoarte de evaluare de genul celor menționate în cazul SRL „Proacvacom” au fost prezentate și în cazul altor 4 agenți economici care au primit credite de la Banca de Economii.

3.1. Apel împotriva sentinței, a declarat și avocatul Brânză Victor în numele inculpatului Urechi Denis, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Urechi Denis să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod penal, din motiv că, infracțiunea nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea cererii de apel declarate, apelantul a invocat că, examinarea cauzei a avut loc contrar principiilor generale ale efectuării justiției, fără cercetarea completă și obiectivă a tuturor probelor, cu încălcarea prevederilor art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală. Consideră că, sentința se bazează pe concluzii greșite formulate de instanță, fără a fi efectuată analiza corespunzătoare a probelor acuzării în coraport cu probele apărării și cu elementele de fapt constatate cu privire la faptele lui Urechi Denis. Apelantul a mai invocat că, organul de urmărire penală și instanța de judecată eronat și în lipsa probelor au soluționat cauza și calificat evenimentele ca infracțiune. Instanța de judecată nu a soluționat obiectiv chestiunile stabilite de lege ca obligatorii la adoptarea sentinței, iar aspecte importante pentru calificarea corectă și adecvată a

acțiunilor sunt ascunse de procuror și instanța de judecată. În argumentarea apelului, apelantul a invocat că la judecarea cauzei și emiterea sentinței instanța de judecată a încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, a manifestat lipsă de imparțialitate la judecarea pricinii și deși pe parcursul procesului inculpatul a solicitat citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării, această garanție nu i-a fost asigurată nici de procuror și nici de instanța de judecată. Instanța nu a reflectat corect în sentință declarațiile și faptele prezentate de părți și participanții la proces și nu s-a referit la probele prezentate de apărare, dând dovadă de lipsă de imparțialitate.

În ședința instanței de apel, partea apărării a solicitat ca, în cazul respingerii apelurilor declarate, să fie aplicate prevederilor art. 2 alin. (3) din Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Concomitent, inculpatul a solicitat ca, în cazul respingerii apelurilor părții apărării, în privința sa, să fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017, au fost respinse ca nefondate cererile de apel declarate de către inculpatul Urechi Denis și de către avocatul Brânză Victor în interesele acestuia, cu menținerea sentinței.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, prima instanță a conchis corect că, Urechi Denis este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod penal - dobândirea creditului prin înșelăciune.

Deși inculpatul Urechi Denis nu și-a recunoscut vina, aceasta este demonstrată pe deplin prin următoarele probe administrate de către organul de urmărire penală, cercetate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, și anume prin: declarațiile reprezentantului părții vătămate BC „Banca de Economii” SA, Mihail Miron, declarațiile martorilor Pînzari Serghei, Botnaru Olga, Bostan Oleg, Ilona Macari, Lambantu Ion, Drozd Iurie, Ruslan Polișciuc, precum și:

- chestionarul agentului economic cu informația despre agentul economic solicitant al creditului, în care este aplicată semnătura lui Urechi Denis, datat cu 20.08.2011 (f.d.3-5, vol I - dosar de creditare);

- acordul subiectului istoriei de credit la primirea raportului de credit de către utilizatorul istoriei de credit din 20.08.2011, semnat de Urechi Denis (f.d.10-11, vol. I - dosar de creditare);

- confirmarea îndeplinirii condițiilor pentru primirea celei de a doua tranșe, prin înregistrarea încăperilor suplimentare din str. Scoreni 15 pentru a fi gajate în favoarea băncii și acțiunea de privatizare, cererea de accesare a celei de a doua tranșe, semnată de Urechi Denis (f.d. 16, vol. I - dosar de creditare);

- procesul-verbal nr. 1 al ședinței fondatorilor SRL „Proacvacom” din 16.09.2011 cu privire la necesitatea contractării creditului de la Banca de Economii; procesul-verbal nr. 2 al ședinței fondatorilor SRL „Proacvacom” din 15.11.2011 cu privire la solicitarea acordării tranșei nr.II în sumă de 400 000 euro și procesul-verbal nr. 3 al ședinței fondatorilor SRL „Proacvacom” din 12.01.2012 cu privire la solicitarea acordării tranșei nr.III în sumă de 300 000 euro, acte care sunt semnate inclusiv de Urechi Denis și autentificate notarial (f.d.84-86, vol.I - dosar de creditare);

- business-planul SRL „Proacvacom” pentru perioada 2011-2013, în care este menționat că, director al societății este Urechi Denis, semnat de Urechi Denis (f.d.41-74, vol.I 1 - dosar de creditare);
- cererea de deschidere a contului semnată de Urechi Denis (f.d. 177, vol.II - dosar de creditare);
- contractul de ipotecă nr.06-06/1/66-g din 03.10.2011 (f.d.44-46, vol.IV - dosar de creditare);
- contractul de credit nr.06-06/1/66 din 03.10.2011 semnat de Urechi Denis (f.d.49-52 vol.IV - dosar de creditare);
- acordul adițional nr. 1 din 28.11.2011 la contractul de creditare semnat de Urechi Denis (f.d.53, vol.IV - dosar de creditare);
- acordul adițional nr. 2 din 16.01.2012 la contractul de credit nr.06- 06/1/66 din 03.10.2011 semnat de Urechi Denis (f.d.54, vol.IV - dosar de creditare).

Înscrisurile indicate atestă că, inculpatul Urechi Denis, prin semnarea actelor enumerate intenționa contractarea creditului de la BC „Banca de Economii” SA, cunoștea condițiile de creditare și dorea atingerea scopului urmărit. La fel, probele indicate supra confirmă și faptul că, inculpatul cunoștea despre necesitatea garantării creditului prin gajarea bunurilor imobile și respectiv a evaluării acestora.

În speță, prin semnarea contractului de credit nr.06-06/1/66 din 03.10.2011, a acordului adițional nr. 1 din 28.11.2011, a acordului adițional nr.2 din 16.01.2012, se atestă atingerea de către inculpatul Urechi Denis a scopului urmărit - contractarea mijloacelor financiare în valoare totală de 1 700 000 euro.

- raportul de evaluare al bunului imobil nr.01 -093/11 din 07.09.2011 realizat de agenția imobiliară SRL „Acona Imobil” (f.d. 11-33, vol.III - dosar de creditare);
- raportul de evaluare nr. 01-180/11 din 26.12.2011 realizat de agenția imobiliară SRL „Acona Imobil” (f.d.91-114, vol.III - dosar de creditare);
- raportul de evaluare nr. 01-180/11 din 02.11.2011 realizat de agenția imobiliară SRL „Acona Imobil” (f.d.61-90, vol.III - dosar de creditare);
- raportul de evaluare nr. 01-180/11 din 27.07.2011 realizat de agenția imobiliară SRL „Acona Imobil” (f.d.34-60-90, vol.III - dosar de creditare);
- confirmare nr. 1 cu privire la aprobarea și evaluarea obiectului gajului din 10.01.2012 (f.d.30, vol.II - dosar de creditare);
- confirmare cu privire la aprobarea și evaluarea obiectului gajului din 28 septembrie (f.d.33, vol.II - dosar de creditare).

Astfel, în confirmările menționate se face referire la valoarea bunurilor imobile gajate reflectată în rapoartele de evaluarea SRL „Aconalmobil” anexate la dosarul de creditare, astfel ele având un rol decisiv pentru acordarea mijloacelor bănești și obținerea creditului, existând legătura cauzală între prezentarea informației false și atingerea scopului de contractare a creditului în valoare de 1 700 000 euro.

- rapoartele de expertiză nr.156, 157 din 04.07.2014 efectuate în cadrul secției expertize judiciare a direcției asigurare operativă a Centrului Național Anticorupție, care atestă că, semnătura evaluatorului, Bostan Oleg, în rapoartele de evaluare a bunurilor imobile nr.01-180/11 din 26.12.2011, din 27.07.2011 și în raportul de evaluare nr.01- 093/11 din 07.09.2011, nu aparțin titularului Bostan Oleg.

În coroborare cu declarațiile martorului Oleg Bostan, care a declarat că nu a făcut niciodată rapoarte de evaluare la solicitarea SRL „Proacvacom” și SRL „Nuntius”, proba respectivă demonstrează că informația prezentată de către inculpatul Urechi Denis Efim cu privire la valoarea bunurilor gajate este falsă, înscrisurile

menționate nefiind întocmite de către evaluatorul indicat în conținutul rapoartelor respective.

- procesul-verbal nr.1955 al ședinței Comitetului de creditare din 08.11.2012 cu privire la încasarea datoriei de la SRL „Proacvacom” pentru neîndeplinirea condițiilor contractului de credit (f.d.55-57, vol.IV - dosar de creditare);

- hotărârea Curții de Apel Chișinău din 24.03.2014 prin care a fost constatată insolvabilitatea debitorului SRL „Proacvacom” (f.d. 106, vol.I).

Instanța de apel a menționat că, reieșind din înscrisurile menționate supra, se atestă imposibilitatea rambursării creditului în mărime de 1 700 000 euro și a plăților aferente adică imposibilitatea satisfacerii creanței din contul bunurilor gajate, fapt care a determinat survenirea prejudiciului în detrimentul BC „Banca de Economii” SA.

Astfel, coroborând probele nominalizate, instanța de apel a constatat că, în acțiunile inculpatului Urechi Denis Efim se întrunesc semnele componentei de infracțiune prevăzută de art.238 Cod penal - dobândirea creditului prin înșelăciune (în redacția Legii nr.108 din 04.06.2010, în vigoare la data comiterii infracțiunii), adică prezentarea cu bună-știință a unor informații false în scopul obținerii unui credit sau majorării sumei acestuia, sau obținerii unui credit în condiții avantajoase, dacă prin aceasta au fost cauzate instituției financiare daune în mărime mai mare sau egală cu 500 unități convenționale.

Cu referire la componenta de infracțiune prevăzută de art. 238 Cod penal, obiectul nemijlocit de bază al infracțiunii îl formează relațiile sociale din sfera activității de creditare. Ca *obiect* nemijlocit facultativ apar relațiile sociale care asigură interesele particulare ale creditorilor. *Obiectul material* îl constituie banii, care formează categoria creditelor.

Creditul bancar exprimă relațiile economice dintre creditor și debitor și se oferă contra plată cu condiția să fie asigurat, rambursat în termen, utilizat în scopuri bine determinate. Pentru a obține un credit, debitorul adresează băncii o cerere de solicitare a unui credit în care sunt reflectate: scopul creditului, suma solicitată, termenul de utilizare a creditului etc. La cererea de solicitare a creditului este anexat un set de acte, în special: documente care reflectă identitatea solicitantului, cele care descriu domeniul de activitate, credibilitatea clientului și situația financiară a acestuia.

Latura obiectivă a infracțiunii este exprimată prin prezentarea cu bună-știință a unor informații false în scopul obținerii unui credit sau majorării proporției acestuia, sau obținerii unui credit în condiții avantajoase, dacă prin aceasta au fost cauzate instituției financiare daune în mărime mai mare sau egale cu 500 de unități convenționale.

Norma legală inserată la art.238 Cod penal denotă identificarea a trei semne constitutive ale laturii obiective: elementul material - prezentarea cu bună-știință a unor informații false, urmarea imediată - cauzarea unor daune în mărime mai mare sau egale cu 500 de unități convenționale instituției financiare și raportul de cauzalitate între elementul material și urmarea imediată.

Astfel, în ceea ce privește primul dintre cele trei semne constitutive ale laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod penal și anume prezentarea unor informații false, aceasta presupune transmiterea unor date false funcționarilor băncii. Informația falsă prezumă doar informația materializată prin anumite acte or, în afara documentelor corespunzătoare, creditul nu poate fi acordat. False sunt considerate

informațiile materializate care conțin indici denaturați cu referire la oricare împrejurare, condiție în baza căreia se acordă creditul, adică acele date incorecte, special modificate, referitoare la domeniul de activitate, situația financiară etc., precum și datele care reflectă incorect starea de fapt în forma ignorării unor informații importante.

În speță, primul dintre cele trei semne constitutive ale laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod penal s-a materializat prin aceea că, Urechi Denis, fiind administrator la SRL „Proacvacom”, a prezentat cu bună-știință la SA „Banca de Economii” informații false în scopul obținerii unui credit în sumă de 1 700 000 euro.

În acest scop, inculpatul a prezentat la SA „Banca de Economii” raportul de evaluare nr.01 -093/11 din 07.09.2011, care ar fi fost întocmit de către compania de evaluare independentă SRL „Acona Imobil” în privința construcțiilor agricole, agroindustriale (depozite) cu suprafața totală de 2,322.2 mp și terenului de pământ agricol aferent construcțiilor cu suprafața totală de 1.7791 ha și construcțiilor cu suprafața totală de 969.0 mp și terenului de pământ aferent construcțiilor cu suprafața de 0.3409 ha, amplasate în r-nul Criluleni, s. Jevreni, fiind apreciată valoarea de piață a acestora în sumă de 15 900 000 lei și raportul de evaluare nr.01-180/11 din 26.12.2011, întocmit precum că, de aceeași companie de evaluare asupra construcțiilor și clădirilor de producere cu suprafața totală de 1,706.4 mp și terenul de pământ aferent cu suprafața totală de 0.569 ha, amplasate în mun. Chișinău, sector Centru, str. Scoreni 15, fiind apreciată valoarea de piață a acestora în sumă de 46 900 000 lei.

Prezentarea de către inculpat a unor informații false în scopul dobândirii creditului de la SA „Banca de Economii” este dovedită prin rapoartele de expertiză nr.156, 157 din 04.07.2014 efectuate de către secția expertize judiciare a direcției asigurare operativă a Centrului Național Anticorupție, prin care s-a constatat că, rapoartele de evaluare a bunurilor imobile nr.01-180/11 și nr.01-093/11 sunt false.

În baza formulei legislative prevăzute de art. 238 Cod penal, instanța de apel a menționat că, prezentarea unor informații false în scopul menționat în dispoziția normei respective oferă posibilitatea identificării urmării imediate în forma cauzării unei daune în mărime mai mare sau egale cu 500 de unități convenționale instituției financiare (în redacția Legii nr.108 din 04.06.2010, în vigoare la data comiterii infracțiunii). Stabilirea acesteia este posibilă doar în cazul în care creditul a fost dobândit. Deci, infracțiunea este descrisă prin prisma unui conținut material de infracțiune, aceasta considerându-se consumată din momentul cauzării unei daune instituției financiare.

În speță, în ceea ce privește cel de-al doilea semn constitutiv ale laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod penal și anume cauzării unei daune în mărime mai mare sau egale cu 500 de unități convenționale instituției financiare, din materialele dosarului cercetate supra, s-a stabilit cu certitudine că, între SA „Banca de Economii” și SRL „Proacvacom” a fost încheiat contractul de credit nr.06-06/1/66 din 03.10.2011, acordul adițional nr. 1 din 28.11.2011, acordul adițional nr.2 din 16.01.2012, în baza cărora, SA „Banca de Economii” a eliberat companiei „Proacvacom” SRL mijloacele bănești în sumă de 1 700 000 euro.

Latura subiectivă a infracțiunii este caracterizată prin vinovăție intenționată în forma intenției directe. Scopul infracțiunii este unul special și anume - obținerea unui

credit - fapt care presupune situația în care persoana nu are dreptul la acest credit și prezintă informația falsă în scopul obținerii acestuia.

În speță, subiect activ ai infracțiunii poate fi persoana fizică, responsabilă, care a atins vârsta de 16 ani, căruia banca licențiată (creditor) îi acordă un credit.

Astfel, s-a constatat că, fapta a fost săvârșită de către inculpatul Urechi Denis, care a acționat cu intenție directă, urmărind scopul obținerii avantajelor materiale, materialele dosarului demonstrând fără dubii faptele invocate în actul de învinuire referitor la prezentarea cu bună știință de către Urechi Denis a informației false cu scopul obținerii unui credit de la BC „Banca de Economii” SA.

Instanța de apel a menționat că, din declarațiile martorilor Pînzari Serghei și Botnaru Olga se constată cu certitudine că, actele pentru contractarea și întocmirea creditului au fost depuse de către Urechi Denis, care acționa din numele SRL „Proacvacom” și că, anume inculpatul a fost cel care a semnat cererile necesare, a depus pachetul de documente solicitat de bancă, inclusiv rapoartele de evaluare au fost primite personal de la Urechi Denis. Depozițiile acelorași martori coroborate cu declarațiile martorilor Macari Ilona, Lambantu Ion, Drozd Iurie și Polișciuc Ruslan infirmă prezentarea informațiilor false față de BC „Banca de Economii” SA de către alte persoane decât inculpatul Urechi Denis.

Astfel, instanța de apel a considerat că, prima instanță a concluzionat corect că, în acțiunile inculpatului Urechi Denis se întrunesc semnele componenței de infracțiune prevăzută de art. 238 Cod penal, precum că, există legătura cauzală dintre acțiunile inculpatului de prezentare a informațiilor false, urmările acestor acțiuni - obținerea creditului prin semnarea contractului de credit și a acordurilor adiționale și survenirea prejudiciului în limitele stabilite de norma penală, circumstanțe care impun recunoașterea inculpatului Urechi Denis ca fiind vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod penal.

Cu referire la răspunderea penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod penal, reieșind din prevederile art. 8 Cod penal, instanța de apel a considerat că, prima instanță a conchis corect de a ține cont de faptul că, natura infracțională a faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei, la calificarea acțiunilor inculpatului Urechi Denis Efim luându-se în considerare prevederile art. 238 Cod penal în redacția Legii nr. 108 din 04.06.2010, în vigoare la data comiterii infracțiunii.

În ceea ce privește pedeapsa aplicată inculpatului Urechi Denis pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod penal, s-a reținut că, această normă legală (în redacția Legii nr.108 din 04.06.2010, în vigoare la data comiterii infracțiunii), instituie răspunderea penală sub formă de pedeapsă cu amendă în mărime de la 1 500 la 3 000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 1 000 la 3 000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

În privința inculpatului Urechi Denis nu au fost reținute circumstanțe agravante sau atenuante, precum și nici temeiuri de liberare a inculpatului de răspundere penală.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că, pedeapsa aplicată inculpatului Urechi Denis Efim de prima instanță este justificată, echitabilă și rațională, în măsură să asigure realizarea scopului legii penale.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele apelantului precum că, învinuirea adusă inculpatului este bazată pe circumstanțe interpretate eronat or, instanța de apel constată că, actul de învinuire este întemeiat și legal, acesta fiind

verificat din punct de vedere al condițiilor de fond și de formă, reprezentantul părții vătămate, inculpatul și martorii au fost audiați în ședința de judecată conform rigorilor procesuale, participanții la proces având posibilitatea să adreseze întrebări și obiecții.

Instanța a respins și argumentele apelantului precum că, infracțiunea a fost comisă de către Lambantu Ion, Macari Ilona, Drozd Iurie or, aceștia nu dețin în cazul dat calitatea de inculpați, dar de martori, astfel încât instanța este în imposibilitate de a se expune asupra gradului acestora de vinovăție sau de participație, iar argumentul dat nu exclude învinuirea adusă inculpatului Urechi Denis.

Contrar argumentelor părții apărării precum că toate chestionarele și actele necesare obținerii creditului i-au fost aduse gata îndeplinite de către Macari Ilona, totuși la materialele dosarului nu sunt probe care să confirme acest fapt. Mai mult, inculpatul nu a negat că, a semnat chestionarele și înscrisurile ce au servit ca temei pentru acordarea creditului și a confirmat că, a participat nemijlocit la procedura de pregătire a actelor pentru dobândirea creditului, solicitând contractarea acestuia pentru dezvoltarea afacerii companiei „Proacvacom” SRL.

La fel, sunt neîntemeiate și argumentele apelantului precum că, la 01.07.2011, data indicată în cererea de acordare a creditului pentru SRL „Proacvacom”, inculpatul nu avea dreptul de a semna cererea respectivă, deoarece nu era administratorul societății comerciale respective și că, la acea dată nu se afla în țară, bunurile menționate în cerere nu aparțineau „Proacvacom” SRL, iar administrator al companiei era soția sa, Rodica Urechi, or procedura de obținere a creditului este îndelungată și implică prezentarea mai multor acte, iar în cererea menționată nu este indicată data la care a fost înregistrată la bancă. În afară de aceasta, inculpatul Urechi Denis a declarat că, deși soția sa era proprietar și administrator al SRL „Proacvacom”, de gestionarea nemijlocită a companiei se ocupa el personal, având dreptul la a doua semnătură.

La fel, deși inculpatul invocă faptul că, în înscrisul vizat nu este semnătura lui, în cadrul cercetării judecătorești acesta nu a solicitat efectuarea unei expertize pentru a înlătura dubiile pe care le avea referitor la eventuala apartenență a semnăturii.

În afară de aceasta, prima instanță a conchis corect că, cererea la care face referire inculpatul nu are rol decisiv în stabilirea vinovăției sale or, pentru ajunge la concluzia menționată, instanța și-a fundamentat opinia pe cumulul de probe cercetate în cadrul ședințelor de judecată.

Sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse și argumentele apelantului precum că, angajații Băncii de Economii i-au acordat companiei „Proacvacom” SRL creditul negarantat or, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, iar judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Cu referire la argumentul părții apărării precum că, o parte din actele necesare contractării celei de-a doua și a treia tranșe le-a semnat sub presiuni și amenințări din partea lui Lambantu Ion și Drozd Iurii, acestea au fost corect respinse ca neîntemeiate de către prima instanță or, în situația în care, inculpatul Urechi Denis nu dorea contractarea creditului, conștientiza acțiunile ilegale ale altor persoane sau era supus unor presiuni din partea terților, acesta nu a fost lipsit de posibilitatea de a sesiza autoritățile competente în acest sens și deși inculpatul a indicat că, a adresat o

plângere Procuraturii, partea apărării nu a demonstrat circumstanțele respective invocate.

Totodată, instanța de apel a considerat că, prima instanță a conchis corect și referitor la netemeinicia argumentului părții apărării precum că, inculpatul nu a cunoscut despre existența rapoartelor de evaluare a imobilelor și că a făcut cunoștință cu acestea în cadrul urmăririi penale, iar o pagină din acest raport a văzut-o la bancă, fiindu-i transmisă de un lucrător pentru a face careva corectări or, la punctul 1.3 al contractului de ipotecă nr.06- 06/1/66-g din 03.10.2011 este aplicată semnătura lui Urechi Denis, fiind indicat că, valoarea de piață a bunului imobil, conform raportului de evaluare întocmit de către compania de evaluare independentă SRL „Acona Imobil”, constituie 15 900 000 lei.

În același context, este neîntemeiat și argumentul părții apărării precum că, această evaluare a fost realizată de BC „Banca de Economii” SA or, în textul menționat este stipulat că, evaluarea aparține companiei independente SRL „Acona Imobil”.

În ceea ce privește argumentele apelantului precum că, este necesară stabilirea existenței prejudiciului cauzat în detrimentul BC „Banca de Economii” SA în rezultatul acordării creditului și că, în lipsa informației respective, în acțiunile inculpatului Urechi Denis nu sunt întrunite semnele componenței de infracțiune prevăzută de art. 238 Cod penal, instanța de apel a reținut că, în acest sens, partea apărării a înaintat un demers în ședința instanței de apel, prin care a solicitat administrarea probelor noi, cerere care a fost respinsă ca neîntemeiată prin încheierea din 18.05.2016 or, partea apărării nu a indicat motivele care au împiedicat prezentarea în primă instanță a probelor invocate în cererea din 19.04.2016, fapt care contravine prevederilor art.413 alin.(4) Cod de procedură penală.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, inculpatul Urechi Denis, a fost pus sub învinuire pentru că, activând în calitate de administrator al SRL „Proacvacom”, cu bună știință, a prezentat la BC „Banca de Economii” SA informații false pentru primirea unui credit. În legătură cu aceasta, în cadrul urmăririi penale, au fost efectuate rapoartele de expertiză nr.156, 157 din 04.07.2014, prin care s-a constatat că, semnătura evaluatorului aplicată pe rapoartele de evaluare a bunurilor imobile nr.01-180/11 din 26.12.2011, din 27.07.2011 și nr.01-093/11 din 07.09.2011, nu aparține titularului. În afară de aceasta, rapoartele respective nu au fost anulate și produc efecte juridice.

5. Nefiind de acord cu hotărârile menționate, inculpatul Urechi Denis, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința sa cu achitarea despăgubirilor. Recurentul invocă dezacordul cu modalitatea de aprecierea probelor, invocând repetat aceleași motive invocate în apel și descrie la pct.3. Totodată, menționează că, în perioada 30.06.2011-07.07.2011, Urechi Denis s-a aflat în afara hotarelor R.M. și nu putea semna și depune cererea datată cu 01.07.2011 de acordare a creditului. Declarațiile martorului Pînzari Sergiu au fost modificate pe parcursul urmăririi penale și judecării cauzei. Dosarul este fabricat în privința sa. Urechi Denis nu era administrator al acestei companii și nu avea dreptul de a semna această cerere.

5.1. La 10 aprilie 2017, avocatul Brînză Victor în numele inculpatului Urechi Denis, împotriva hotărârilor menționate, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) 12) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Urechi

Denis. Recurentul invocă că, analiza materialelor cauzei, documentelor și declarațiilor participanților la proces denotă că Urechi Denis a fost învinuit neîntemeiat și că el este atras la răspundere abuziv, iar evenimentele sunt denaturate. Totodată, se menționează un șir de argumente de nevinovăția inculpatului, precum că:

- la 01.07.2011, indică în cererea de acordare a creditului pentru SRL „Proactivacom”, Urechi Denis nu era administrator al acestei companii și nu avea dreptul de a semna această cerere;

- în perioada 30.06.2011- 07.07.2011, Urechi Denis s-a aflat în afara hotarelor R.M. și nu putea semna și depune cererea datată cu 01.07.2011 de acordare a creditului;

- la 03.10.2011 compania SRL „Proactivacom”, nu deținea în proprietate bunurile gajate/ipotecate băncii, iar funcționarii băncii au acordat creditul fără ca acesta să fie garantat, or aceștia urmau să verifice acest aspect;

- organul de urmărire penală nu a stabilit care era valoarea reală a bunurilor gajate pentru a asigura creditul acordat SRL „Proactivacom”;

- documentele referitoare la SRL „Nuntius” au fost prezentate de Ilona Macari și de fapt ea a prezentat băncii rapoartele de evaluare false;

- Ion Lombantu și Drozd Iurii sunt organizatorii acestei infracțiuni;

- instanța de apel a preluat poziția acuzatorului de stat, astfel cauza fiind judecată unilateral;

- instanța de apel nu a soluționat demersuri privind administrarea probelor noi;

- s-a încălcat dreptul la un proces echitabil;

- s-a aplicat necorespunzător criteriile de individualizare a pedepsei și prevederile art. 75 Cod penal, or inculpatul are la întreținere 2 copii minori, nu are antecedente penale, este angajat în câmpul muncii;

- subiect a faptei ce este obiect de cercetare în prezenta cauză poate fi doar persoana juridică.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Referitor la recursul inculpatului Urechi Denis:

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursului declarat de inculpat, din temeiurile de casare a deciziei instanței de apel, se semnalează prevederile art.427 alin.(1) pct.6)Cod de procedură penală, care stipulează că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței

Raportînd norma nominalizată la situația în cauză, Colegiul penal constată că temeiurile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel, or instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar conținutul deciziei corespunde prevederilor art. 414, 417

Cod de procedură penală, astfel, argumentul expus în recurs este neîntemeiat și se respinge, deoarece soluția criticată este una corectă ce rezultă din cumulul de probe prezentate și anexate la materialele cauzei și respectiv cercetate în ordinea prevăzută de lege, dându-li-se aprecierea cuvenită.

Din textul recursului se vede că autorul critică aprecierea probelor administrate de instanțe, considerînd-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei.

Conform art. 101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Instanța de fond, conform prevederilor art. 314 Cod de procedură penală, judecînd cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat reprezentantul persoanei juridice, martorii, precum a examinat și documentele cauzei și ținînd cont de stipulările art. 27 Cod de procedură penală, le-a apreciat în mod obiectiv, care au format convingerea judecătorului că vinovăția inculpatului în cele imputate este dovedită.

Instanța de apel, respectînd prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță privind condamnarea inculpatului de săvîrșire a infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod penal, deoarece argumentele inculpatului și apărării aduse în probarea nevinovăției nu și-au găsit confirmare în ședința de judecată, iar în instanța de apel nu au fost prezentate probe noi ce ar confirma nevinovăția inculpatului în cele imputate.

Colegiul penal constată că, instanța de apel, ținînd cont de prevederile legilor sus menționate, a dat o apreciere corectă declarațiilor reprezentantului părții vătămate BC „Banca de Economii” SA, Mihail Miron, declarațiile martorilor Pînzari Serghei, Botnaru Olga, Bostan Oleg, Ilona Macari, Lambantu Ion, Drozd Iurie, Ruslan Polișciuc, precum și:

- chestionarul agentului economic cu informația despre agentul economic solicitant al creditului, în care este aplicată semnătura lui Urechi Denis, datat cu 20.08.2011 (f.d. 3-5, vol. I - dosar de creditare);

- acordul subiectului istoriei de credit la primirea raportului de credit de către utilizatorul istoriei de credit din 20.08.2011, semnat de Urechi Denis (f.d.10-11, vol. I - dosar de creditare);

- confirmarea îndeplinirii condițiilor pentru primirea celei de a doua tranșe, prin înregistrarea încăperilor suplimentare din str. Scoreni 15 pentru a fi gajate în favoarea băncii și acțiunea de privatizare, cererea de accesare a celei de a doua tranșe, semnată de Urechi Denis (f.d. 16, vol. I - dosar de creditare);

- procesul-verbal nr. 1 al ședinței fondatorilor SRL „Proacvacom” din 16.09.2011 cu privire la necesitatea contractării creditului de la Banca de Economii; procesul-verbal nr.2 al ședinței fondatorilor SRL „Proacvacom” din 15.11.2011 cu privire la solicitarea acordării tranșei nr.II în sumă de 400 000 euro și procesul-verbal nr.3 al ședinței fondatorilor SRL „Proacvacom” din 12.01.2012 cu privire la solicitarea acordării tranșei nr.III în sumă de 300 000 euro, acte care sunt semnate inclusiv de Urechi Denis și autentificate notarial (f.d.84-86, vol.I - dosar de creditare);

- business-planul SRL „Proacvacom” pentru perioada 2011-2013, în care este menționat că, director al societății este Urechi Denis, semnat de Urechi Denis (f.d.41-74, vol. II - dosar de creditare);
- cererea de deschidere a contului semnată de Urechi Denis (f.d. 177, vol. II - dosar de creditare);
- contractul de ipotecă nr.06-06/1/66-g din 03.10.2011 (f.d.44-46, vol. IV - dosar de creditare);
- contractul de credit nr.06-06/1/66 din 03.10.2011 semnat de Urechi Denis (f.d.49-52 vol. IV - dosar de creditare);
- acordul adițional nr. 1 din 28.11.2011 la contractul de creditare semnat de Urechi Denis (f.d.53, vol. IV - dosar de creditare);
- acordul adițional nr. 2 din 16.01.2012 la contractul de credit nr.06- 06/1/66 din 03.10.2011 semnat de Urechi Denis (f.d.54, vol. IV - dosar de creditare).

Colegiul reține și faptul că, fiind cercetate complet și obiectiv probele prezentate de către procuror, după cum se observă din procesul-verbal al instanței de apel și apreciate sub aspect comparativ cu cele ce confirmă nevinovăția inculpatului, instanța de apel întemeiat a statuat asupra soluției de condamnare a acesteia, avînd ca suport cele elucidate la pct.4.1. din prezenta decizie.

Totodată, Colegiul penal menționează că, prezentarea de către inculpat a unor informații false în scopul dobândirii creditului de la SA „Banca de Economii” este dovedită prin rapoartele de expertiză nr.156, 157 din 04.07.2014 efectuate de către secția expertize judiciare a direcției asigurare operativă a Centrului Național Anticorupție, prin care s-a constatat că, rapoartele de evaluare a bunurilor imobile nr.01-180/11 și nr.01-093/11 sunt false.

Astfel, argumentele recurentului, precum că probele prezentate de apărător nu au fost apreciate de instanță la justa valoare, sunt neîntemeiate. Colegiul menționează, că ambele instanțe, în conformitate cu prevederile art. 394 alin.(3) Cod de procedură penală, au făcut o analiză amplă a probelor acumulate, au indicat pentru care motive s-au admis unele probe și s-au respins altele, au argumentat detaliat, cu trimitere la legile respective, de ce s-au respins probele ce au fost aduse în suportul achitării inculpatului. Toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanțele inferioare rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Motivele aduse de către autorului recursului, referitor la dezacordul său cu aprecierea probelor de către instanța de apel, ține de starea de fapt și nu sunt prevăzute ca temei pentru recurs prevăzute în art.427 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal menționează, că argumentele invocate în recursul inculpatului au fost deja obiectul de judecare în instanța de apel, iar aceasta, după cum s-a menționat mai sus, respectînd prevederile art. 414 alin.(3) și 417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar careva noi argumente în recurs inculpatului nu a indicat.

Colegiul menționează că, critica referitor la procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care este de competența instanțelor de fond și apel. La etapa recursului ordinar instanța de recurs nu efectuează un control asupra fondului cauzei, ci verifică aplicarea corectă a normelor de drept material și de procedură față de faptele constatate de instanța de fond ori, după caz, de instanța de apel, care se

efectuează numai în limita temeiurilor formulate în recurs și numai în acest aspect este competentă a se pronunța.

Astfel, Colegiul penal atestă că, în conformitate cu prevederile art. 8 și 389 Cod de procedură penală, o hotărîre de condamnare se adoptă numai în condiția în care vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată printr-un ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată. O sentință de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri. Colegiul reține că ambele instanțe de judecată au ținut seama de aceste prevederi legale, precum și de principiul, că toate îndoielile apărute și care nu pot fi înlăturate, se tratează în favoarea inculpatului și au adoptat soluții întemeiate.

În această ordine de idei, Colegiul penal concluzionează că, temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură, nu și-a găsit confirmarea în recursul declarat de inculpat și acesta urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

Referitor la recursul ordinar declarat de avocatul Brînză Victor în numele inculpatului Urechi Denis:

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 26 ianuarie 2017 în prezența inculpatului și a avocatului acestuia, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 90-91, vol. IV) fiind înștiințați despre pronunțarea integrală a deciziei la 22 februarie 2017, iar ulterior a fost amînată pronunțarea pentru data de 07 martie 2017 (f.d. 92, vol. IV). Prin recipisă, inculpatul Urechi Denis și apărătorul acestuia au primit decizia motivată la 07 martie 2017 (f.d. 111, vol. IV). În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 07 martie 2017 a început să curgă din data de 08 martie 2017 și expira la 07 aprilie 2017, iar avocatul Brînză Victor în numele inculpatului Urechi Denis, a declarat recurs ordinar la data de 10 aprilie 2017.

Prin urmare, Colegiul penal constată că, recursul în cauză a fost declarat peste termenul prevăzute de art. 422 Cod de procedură penală. Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Referitor la argumentele recurentului, expuse în pct. 5 din prezenta decizie, instanța de recurs nu se va expune asupra lor, odată ce recursul este declarat peste termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală

Raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de avocatul Brînză Victor în numele inculpatului Urechi Denis este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017, în cauza penală, în privința lui *Urechi Denis XXX*:

- de avocatul Brînză Victor în numele inculpatului Urechi Denis, ca fiind depus peste termen;

- de inculpatul Urechi Denis, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 31 mai 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan